

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2018-0000178263

Uw kenmerk

Datum 28 maart 2018
Betreft Beantwoording vragen van leden Middendorp en Koopmans
(beiden VVD) over de berichtgeving over het proefschrift van
Marlies van Eck van de Tilburg University, met kenmerk
2018Z02454, ingezonden op 13 februari 2018.

Hierbij bied ik u, mede namens de minister voor Rechtsbescherming, de
antwoorden aan op de schriftelijke vragen van de leden Middendorp en Koopmans
(beiden VVD) over de berichtgeving over het proefschrift van Marlies van Eck van
de Tilburg University. Deze vragen werden ingezonden op 13 februari 2018, met
kenmerk 2018Z02454.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

Datum

Kenmerk
2018-0000178263

2018Z02454

**Vragen van de leden Middendorp en Koopmans (beiden VVD) aan de
Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de
Minister voor Rechtsbescherming over de berichtgeving over het
proefschrift van Marlies van Eck van de Tilburg University (ingezonden 13
februari 2018).**

Vraag 1

**Hebt u kennisgenomen van de berichtgeving over het proefschrift van
Marlies van Eck van de Tilburg University?¹**

Ja.

Vraag 2

**Hoe beoordeelt u de conclusie in het proefschrift dat de burger
onvoldoende juridisch is beschermd wanneer de overheid computers
gebruikt bij het nemen van besluiten met een financieel belang, maar dat
niet duidelijk is hoe de besluiten precies worden genomen?**

Ik deel de mening van de auteur dat de uitvoering van geautomatiseerde ketenbesluiten complex is en afhankelijk van de deskundigheid van meerdere disciplines. Het is beslist niet de bedoeling dat de burger nadeel ondervindt van de keuze van de overheid om computers te gebruiken bij het nemen van besluiten met een financieel belang. Met mw. Van Eck ben ik van mening dat nieuwe juridische regels weinig toevoegen. Uit de huidige regelgeving en jurisprudentie volgt namelijk al dat fouten hersteld moeten kunnen worden en dat bestuursorganen besluiten op een passende manier moeten motiveren, door bijvoorbeeld de keuzes, gegevens en aannames achter een besluit te onderbouwen. De burger is daarom meer gebaat bij een coöperatieve opstelling van bestuursorganen die werken met de bedoelde computersystemen. Op die manier kunnen geconstateerde onjuistheden gemakkelijker worden hersteld dan nu blijktens het proefschrift het geval is en kan een tijdrovende gang naar de rechter worden voorkomen.

Vraag 3

**In hoeverre is het waar dat de instructies aan de computer niet
beschikbaar zijn voor derden, zoals de personen die geraakt worden door
het besluit?**

¹ Burger onvoldoende beschermd tegen computerbesluiten (1 februari 2018) via Binnenlands Bestuur, <http://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal/nieuws/burger-onvoldoende-beschermd-tegen.9580215.lynkx>

Datum

Kenmerk
2018-0000178263

Met de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) kunnen derden in principe om openbaarmaking van computerinstructies vragen. In de beleidsvisie over open source die ik naar verwachting voor de zomer aan de Kamer zal zenden, wil ik nader ingaan op de vraag of het mogelijk en noodzakelijk is de openbaarmaking van de broncode van die geautomatiseerde besluitvorming in meer gevallen mogelijk te maken.

Daarnaast heb ik in een brief van 28 februari 2018 aan uw Kamer laten weten dat ik een onderzoek laat uitvoeren naar de toepassing van algoritmen binnen de overheid. Dit onderzoek wordt naar verwachting in het tweede deel van 2018 afgerond en de bevindingen zullen met uw Kamer worden gedeeld.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het idee een onafhankelijke instelling de computerinstructies te laten toetsen? Ziet u dat als werkbaar? Zo nee, waarom niet?

In het wetgevingsproces moet de overheid zorgen dat de traceerbaarheid tussen wetgeving en computerinstructies zo goed mogelijk geregeld is. Op het nemen van besluiten als zodanig door overheidsorganisaties, is in principe geen onafhankelijke controle ingericht, anders dan dat het bestuursrecht het mogelijk maakt om beroep aan te tekenen bij een rechter. Ook maakt het bestuursrecht het mogelijk besluiten waar nodig te herstellen (zie vraag 2). Een en ander geldt evenzeer voor geautomatiseerde besluitvorming. In lijn met deze praktijk zie ik vooralsnog geen reden om een onafhankelijke instelling in het leven te roepen voor de beoordeling van broncodes.

Vraag 5

In hoeverre geeft het proefschrift u reden om de relevante wetgeving te wijzigen?

Voor het antwoord wordt verwezen naar het antwoord op vraag 2 en vraag 3.